

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA
Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)^{*}

Naziv kolegija	Zdravlje i okoliš						akad. god.	2019./2020.		
Naziv studija	Sveučilišni diplomski studij sestrinstva						ECTS	4		
Sastavnica										
Razina studija	☐ preddiplomski		☒ diplomski		☐ integrirani		☐ poslijediplomski			
Vrsta studija	☒ jednopredmetni ☐ dvopredmetni		☒ sveučilišni		☐ stručni		☐ specijalistički			
Godina studija	☒ 1.		☐ 2.		☐ 3.		☐ 4.			
Semestar	☐ zimski		☐ I.		☒ II.		☐ III.			
	☒ ljetni		☐ VI.		☐ VII.		☐ VIII.			
Status kolegija	☐ obvezni kolegij		☒ izborni kolegij		☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela			Nastavničke kompetencije	☐ DA ☒ NE	
Opterećenje	3 0	P 0	3 0	S 1	1 5	V	Mrežne stranice kolegija u sustavu za e-učenje			☒ DA ☐ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	Odjel za zdravstvene studije, 15 h						Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		hrvatski	
Početak nastave	/07.05.2020./						Završetak nastave		/10.05.2020./	
Preduvjeti za upis kolegija										
Nositelj kolegija	Prof.dr.sc. Marijana Matek Sarić									
E-mail	marsaric@unizd.hr				Konzultacije		Utorak, 10-12 h			
Izvodač kolegija	Prof.dr.sc. Marijana Matek Sarić									
E-mail	marsaric@unizd.hr				Konzultacije		Utorak, 10-12 h			
Suradnik na kolegiju	Izv.prof.dr.sc. Jelena Čulin									
E-mail	jculin@unizd.hr				Konzultacije					
Suradnik na kolegiju										
E-mail					Konzultacije					
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja		☒ seminari i radionice		☒ vježbe		☐ e-učenje		☐ terenska nastava	
	☐ samostalni zadaci		☐ multimedija i mreža		☐ laboratorij		☐ mentorski rad		☐ ostalo	
Ishodi učenja kolegija			Nakon položenog ispita studenti će: Vrednovati razne vrste antropogenih pritisaka iz okoliša koji mogu utjecati na zdravlje pojedinca i zajednice. Procijeniti mjere i aktivnosti za smanjenje negativnih učinaka na okoliš i zdravlje. Rangirati utjecaje različitih čimbenika životnog i radnog okoliša na oblikovanje pristupa zaštiti okoliša te njihov utjecaj na zdravstveni status. Prosuditi primjenjivost dobrovoljnih instrumenata politike zaštite okoliša, te njihov utjecaj na očuvanje zdravlja zajednice. Ocijeniti, prihvati ili odbaciti prijedloge rješenja problemskih zadataka i slučajeva iz prakse kroz primjere rada postojećih službi i uspješnih zdravstveno ekoloških intervencija. Samostalno izraditi preporuke u svrhu smanjenja i/ili prevencije izloženosti onim čimbenicima okoliša koji imaju negativan utjecaj na zdravlje ljudi. Samostalno predložiti, testirati i ocijeniti moguća alternativna rješenja zdravstveno ekoloških problema te predložiti konačna rješenja primjenom stičenih činjeničnih i teorijskih znanja i na taj način promicati zdravlje.							

* Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA
Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij doprinosi	2a) provodi znanstveni rad, 1b) vrednovanje činjenica koje doprinose promicanju i unapređenju zdravlja te na temelju stečenog poduzimanje aktivnosti koje služe održavanju zdravlja i zaštiti od bolesti pojedinca, obitelji i zajednice, 2c) analiziranje, sintetiziranje i evaluacija aktualnih znanstvenih spoznaja, 3c) samostalno proučavanje i kritičko promišljanje, 1h) preuzimanje odgovornosti za izvršavanje svih zadatka u poznatim uvjetima, 2h) prepoznaće i poštije bioetičke standarda u praktičnom i znanstvenom radu,						
Načini praćenja studenata	☒ pohadanje nastave	☒ priprema za nastavu	☐ domaće zadaće	☐ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje		
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☒ izlaganje	☐ projekt	☒ seminar		
	☐ kolokvij(i)	☒ pismeni ispit	☒ usmeni ispit	☐ ostalo:			
Uvjeti pristupanja ispitu	Uvjet za pristupanje ispitu: održana prezentacija seminarског rada.						
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok		☒ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok			
Termini ispitnih rokova			09.06.2020. 23.06.2020.	03.09.2020. 17.09.2020.			
Opis kolegija	Upoznati studenta s osnovnim čimbenicima okoliša koji mogu utjecati na zdravje zajednice i pojedinca kroz teoriju i primjere uspješnih zdravstveno ekoloških intervencija. Osigurati razumijevanje i usvajanje temeljnih saznanja o najvažnijim problemima i odgovorima društva u području zaštite okoliša. Osiugrati prepoznavanje okolišnih čimbenika životnog i radnog okoliša te vrednovati njihov mogući utjecaj na zdravstveni status. Omogućiti stjecanje vještina za rješavanje zdravstveno ekoloških problema i na taj način pomoći promicanje zdravlja u zajednici. Omogućiti stjecanje vještina za izradu preporuka u svrhu smanjenja i ili prevencije izloženosti onim čimbenicima okoliša koji imaju negativan učinak na zdravlje ljudi. Koristeći se stečenim saznanjima studenti će moći uočiti i ocijeniti pritiske na okoliš i zdravje, te prepoznati i provesti rješenja problematike.						
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	1) Uvod u kolegij. Oblici provođenja nastave. Način provjere znanja i polaganje ispita. Pojam i značajke okoliša. Zdravje i zaštita okoliša u svijetu i Hrvatskoj. Povijesni razvoj ekološke ideje u medicini. 2) Pregled okolišnih čimbenika životnog i radnog okoliša koji utječu na zdravje pojedinaca, obitelji i zajednice. Identifikacija veza između zdravlja i okoliša. 3) Priroda: uzroci i posljedice gubitka biološke, krajobrazne i geološke raznolikosti na globalno zdravje čovjeka 4) Atmosfera: porijeklo i učinci onečišćujućih tvari. Lokalne i regionalne posljedice onečišćenja atmosfere: onečišćenje zraka. Smog i kiselo taloženje. Mjere za zaštitu i poboljšanje kakvoće zraka. Zagadenje zraka povezano s bolestima respiratornog sustava (astma, alergije, kronična opstruktivna plućna bolest-KOPB), kardiovaskularnim bolestima i rakom (rak pluća, dojke...). Veza između zagadenja zraka te prijevremenog porodaja i dijabetesa. 5) Atmosfera: globalne posljedice onečišćenja atmosfere: oštećenje ozonskog sloja i klimatske promjene. Indirektne štete na ljudsko zdravje, npr. uništavanje ozonskog omotača freonima pojačava razinu UV zračenja, smrt kao posljedica ekstremnih vrućina, slabija uhranjenost zbog promijenjenih vremenskih uvjeta, širenje zaraznih bolesti zbog povećanja broja insekata koji ih prenose i sl. 6) Voda: onečišćujuće tvari i energija. Porijeklo i učinci onečišćujućih tvari i energije. Stjecanje znanja o međuodnosu vode i zdravje u smislu javnozdravstvenog aspekta opskrbe vodom za piće te odvodnje i čišćenja otpadnih voda. 7) Upoznavanje s utjecajem različitih kemijskih čimbenika na okoliš i zdravje ljudi (toksični metali, plinovi i pare, pesticidi, poliklički aromatski ugljikovodici, poliklorirani bifenili, dioksini i furani, ftalati). 8) Tlo: uzroci i posljedice oštećenja tla (degradacije, onečišćenja, premještanja, prenamjene). Zaštita tla. Pesticidi, djelovanje na štetnike, ali i ljudi, životinje i okoliš. Izloženost poljoprivrednika i konzumenata. Posljedice: različite vrste karcinoma-leukemija, limfoma te rak mozga, bubrega, dojke, prostate, gušterice, jetre, pluća, kože, neurološke bolesti- Parkinsonova bolest te demencija, reproduktivne bolesti, neplodnost, depresija, dermatitis, dijabetes. Stjecanje znanja o međuodnosu hrane i zdravlja s naglaskom na utjecaj mikrobioloških te različitih kemijskih kontaminanata na zdravje ljudi.						

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA
Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

	<p>9) Primjeri zdravstveno ekoloških problema u Hrvatskoj i načini uključivanja principa zaštite okoliša u praksi, edukaciju i istraživačku djelatnost medicinskih sestara. Utjecaj na zdravlje brojnih tvari o kojima se trenutačno vodi živa znanstvena debata.</p> <p>10) Porast stanovništva i urbanizacija, otpad, buka. Uzroci i posljedice pritisaka na okoliš. Veza između buke, poremećaja spavanja, uzinemirenosti, stresa, povećanog rizika od povišenog krvnog tlaka i kardiovaskularnih bolesti. Mjere i aktivnosti s ciljem smanjenja negativnih učinaka na okoliš i zdravlje.</p> <p>11) Promet, energetika, industrija, eksploracija mineralnih sirovina. Uzroci i posljedice pritisaka na okoliš. Mjere i aktivnosti s ciljem smanjenja negativnih učinaka na okoliš i zdravlje. Izloženost stanovništva sve većem broju različitih kemikalija, bilo kroz industrijske i poljoprivredne emisije ili kroz kontakt s proizvodima svakodnevne potrošnje u kojima su kemikalije prisutne. Iskustvo s kemikalijama poput PCB-a i DDT-a. Utjecaj na zdravlje kod brojnih kemikalija postaje vidljiv tek nakon većeg broja godina uporabe.</p> <p>12) Poljoprivreda, šumarstvo, ribarstvo, turizam. Uzroci i posljedice pritisaka na okoliš. Mjere i aktivnosti s ciljem smanjenja negativnih učinaka na okoliš i zdravlje.</p> <p>13) Nove tehnologije, oblici zagađenja čiji utjecaj na zdravlje još slabo istražen npr. genetski modificirani organizmi, nanotehnologija, sve veća razina elektromagnetskog zračenja iz odašiljača za mobilnu telefoniju.</p> <p>14 i 15) Seminar. Izlažu studenti prema unaprijed dogovorenim grupama.</p>						
Obvezna literatura	Valić F i sur.: Zdravstvena ekologija, Zagreb, 2000. Preka N, Pucar J, Senta A, Vitale K, Zebec M, Žuškin E (2001) Zdravstvena ekologija. Medicinska naklada, Zagreb						
Dodatna literatura	Zdravlje i okoliš, Tahir Softić, Sveučilište u Zagrebu, 2015.						
Mrežni izvori							
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit						
	☐ završni pismeni ispit	☐ završni usmeni ispit	☒ pismeni i usmeni završni ispit	☐ praktični rad i završni ispit			
Način formiranja završne ocjene (%)	☐ samo kolokvij/zadaće	☐ kolokvij / zadaća i završni ispit	☒ seminarски rad i završni ispit	☐ praktični rad	☐ drugi oblici		
	30% seminar, 40% pismeni ispit, 30 % usmeni ispit						
Ocenjivanje /upisati postotak ili broj bodova za elemente koji se ocjenjuju/	<60 %	% nedovoljan (1)					
	61-70 %	% dovoljan (2)					
	71-80 %	% dobar (3)					
	81-90 %	% vrlo dobar (4)					
	>91	% izvrstan (5)					
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo						
Napomena / Ostalo	<p>Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju</i>, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademска izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“.</p> <p>Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa Sveučilišta u Zadru</i>, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cijelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]“</p> <p>Etički je nedopušten svaki čin koji predstavlja povrjetu akademskog poštenja. To uključuje, ali se ne ograničava samo na:</p> <ul style="list-style-type: none">- razne oblike prijevare kao što su uporaba ili posjedovanje knjiga, bilježaka, podataka, elektroničkih naprava ili drugih pomagala za vrijeme ispita, osim u slučajevima kada je to izrijekom dopušteno;- razne oblike krivotvoreњa kao što su uporaba ili posjedovanje neautorizirana materijala tijekom ispita; lažno predstavljanje i naznačnost ispitura u ime drugih studenata; lažiranje dokumenata u vezi sa studijima; falsificiranje potpisa i ocjena; krivotvoreњe rezultata ispita“.						

SVEUČILIŠTE U ZADRU
UNIVERSITAS STUDIORUM IADERTINA

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

	<p>Svi oblici neetičnog ponašanja rezultirat će negativnom ocjenom u kolegiju bez mogućnosti nadoknade ili popravka. U slučaju težih povreda primjenjuje se <i>Pravilnik o stegovnoj odgovornosti studenata/studentica Sveučilišta u Zadru</i>.</p> <p>U elektronskoj komunikaciji bit će odgovarano samo na poruke koje dolaze s poznatih adresa s imenom i prezimenom, te koje su napisane hrvatskim standardom i primjerenim akademskim stilom.</p> <p>U kolegiju se koristi Merlin, sustav za e-učenje, pa su studentima potrebni AAI računi. <i>/izbrisati po potrebi/</i></p>
--	---